

Et kvarter med CFD, episode 4:

Medindflydelse

Bettina: Velkommen til Et kvarter med CFD, som i dag handler om medindflydelse – eller er det mon snarere medbestemmelse? Betyder det dybest set det samme? Det finder vi ud af. Fokus er på, at beboerne på CFD's botilbud i videst muligt omfang selv skal sætte rammerne for deres eget liv. De skal opleve, at de selv kan træffe beslutninger, at de har indflydelse, og at der også er forventninger til, at de bidrager til fællesskabet. Til denne spændende snak har vi inviteret Hannah Dahl, der er leder i et af vores botilbud i Søborg. Velkommen Hannah, dejligt at du ville kigge forbi i dag. Vil du kort beskrive, hvad det er for udfordringer beboerne i hus 28 har?

Hannah: Man kan sige, at beboerne i Hus 28 og deres udfordringer er lige så forskellige, som der er antal af beboere. Det, der gør os lidt unikke, er, at de kan ikke puttes i en bestemt kasse. Det, der er fælles for vores beboere, er, at de er tegnsprogsbrugere. Men ud over det, så er de meget forskellige både kognitivt og udviklingsmæssigt.

Bettina: Og kan du fortælle lidt om, hvad det er for nogle særlige funktionsnedsættelser, som de har?

Hannah: Vi har sådan lidt, kan man sige, to-tre grupper Vi har en gruppe med udviklingsmæssige forstyrrelser. Vi har en gruppe med psykiatriske diagnoser. Så har vi en gruppe af beboere, som har boet i egne lejligheder og af flere grunde ikke har kunnet klare det mere og er derfor flyttet ind hos os.

Bettina: Hvor mange beboere har I i alt?

Hannah: Vi har ni lejligheder i huset, og så har vi to satellitlejligheder.

Bettina: Og hvad er en satellitlejlighed?

Hannah: Det betyder, at den ligger stadig her på matriklen, og beboerne spiser og opholder sig i vores hus. Men lejligheden ligger væk fra selve huset.

Bettina: Og hvorfor er det vigtigt, at beboerne hos jer har medindflydelse?

Hannah: Det handler om at være aktør i eget liv. Det handler om at være mester i eget liv. Og jo mere man har medindflydelse på det, jo mere livskvalitet får man også.

Bettina: Hvordan arbejder I med det? Med medindflydelse?

Hannah: Jamen, det gør vi sådan set på mange forskellige måder. Jeg tror, det handler rigtig meget om at være en del af et fællesskab og få sådan en samhørighed. Det handler om at blive set. Vi har haft forskellige slags projekter, og nogle gange så er det små ting, vi ændrer, og nogle gange så er det større tiltag.

Eksempler på det kunne være, at vi her for nogle måneder siden havde vores affaldssorteringsprojekt, som handlede om, at vi på CFD i Søborg skulle begynde at affaldssortere. Og vi snakkede om, hvordan vi i personalegruppen kunne formidle det videre til vores beboere, så de også fik en del af eller en indflydelse på det. Og vi startede et affalds affaldssorteringsprojekt, som kørte over en måned, og hvor vi lavede forskellige aktiviteter, som var inden for emnet affaldssortering. Og vi sluttede af med en med et firmabesøg ude på Vestforbrændingen. Det, der gjorde sig gældende lige præcis på det projekt, syntes jeg, det var det der med, at vi lavede det i fællesskab, så vi var alle lige, både medarbejdere og beboere, og vi lærte noget sammen.

Bettina: Fokus i dag er på medindflydelse. Og når vi så kommer med et projekt som det her, med at vi skal sortere affald, og det er noget vi gør på hele CFD. Hvordan sikrer I, at beboerne i jeres hus har medindflydelse på det?

Hannah: Det gør vi netop ved at involvere beboerne i det og gøre dem medansvarlige i det. Det handler jo ikke så meget om, om man affaldssorterer korrekt. Det handler mere om, at man ved, hvad det er man gør, og man ved, hvornår man skal gøre det. Og det, synes jeg, bare handler rigtig, rigtig meget om medindflydelse.

Bettina: Og beboerne, inspirerer de hinanden i dette her arbejde med at sortere affald?

Hannah: Det synes jeg bestemt, de har gjort. Beboerne i Hus 28 er i det hele taget rigtig, rigtig gode til at inspirere hinanden, og de er rigtig gode til at hjælpe hinanden, og de er rigtig gode til at lige give et nap med, hvis der er behov for det. Det handler jo også om ja, netop at se, hvad de andre gør. Altså vi har nogle i den gruppe beboere, hvor deres rolle i livet er rigtig meget at være på sidelinien og sidde og observere, hvad andre gør. Og det gør de rigtig meget, og det gør de også i sådan nogle situationer som det her.

Bettina: "Nothing about us without us" er en parole, som den internationale bevægelse på handicapområdet i mange år har brugt for at understrege, at omverdenen ikke skal sætte rammerne omkring livet for mennesker med handicap. Det skal de selv, og det kan de selv. Medindflydelse og medbestemmelse bliver helt naturlige begreber i den sammenhæng. Naturligvis også på CFD's forskellige botilbud.

Jeg ved, I tidligere har holdt taget på ferie med beboerne, og det gør I jo stadigvæk. Men jeg ved også, at I har opdaget, at det jo ikke nødvendigvis er rejsemålet og afstanden til rejsemålet, som er vigtigt, men jo lige så meget indholdet i rejserne. Kan du prøve at forklare lidt mere om, hvordan du ser det?

Hannah: Vi har i mange, mange år arbejdet med rejser. Nogle gange hedder det rejsemesse. Nogle gange hedder det rejseudvalg, altså med beboernes mulighed for at være medbestemmende, hvor de gerne vil hen på ferie. Så opstod der forskellige udfordringer, både sådan i forhold til normering i huset og i forhold til nogle økonomiske faktorer har der været nogle ting, som gjorde, at vi pludselig ikke havde den valgfri palette, som vi har haft tidligere. Og der snakkede vi rigtig meget, om hvordan vi stadig kunne give beboerne mulighed for medindflydelse. Og det vi fik drejet den hen imod, det var "hvad er det, der fylder?" Altså hvad er det, der giver en god ferie? Det kunne for eksempel være at spise burger eller tage ud og fiske eller tage i svømmehallen eller forlystelsesparker. Hvad er det, der gør sig... altså hvad er det, der er fylder

for beboerne? Og ud fra det fik vi så sammensat nogle rigtig fine ferier. Så pludselig, så blev det ikke så vigtigt, hvor vi tog hen, men nærmere hvad vi lavede, mens vi var der.

Bettina: Kan du give et eksempel på en ferie, som du sådan tænker, at der kan beboeren virkelig se sig selv lige i ferien?

Hannah: Blandt andet var der nogle, der gerne ville ud og flyve og gerne i forlystelsespark, så det blev jo til Billund og i Legoland. Der var nogle af de... masser af de ønsker, der blev opfyldt. Men det behøvede ikke at være til Disneyland i Paris.

Bettina: Så I fløj til Billund? (*Hannah:* Ja.) Ja. Det var et ønske præcis om at komme og have en ferie, hvor man altså skulle flyve til destinationen. Når man er beboer i Hus 28, så har man naturligvis pædagogisk personale omkring sig. Det har man et behov for at få dagligdagen til at hænge sammen. Og jeg ved, at I også på et tidspunkt gjorde nogle overvejelser om, at beboerne naturligvis selv skal kunne vælge hvem af pædagogerne, som de har de næreste relationer til. Og der var sådan en sjov oplevelse, I havde med det hersens med at lade beboerne selv have medindflydelse på hvem, de har omkring sig. Vil du prøve at fortælle lidt om det?

Hannah: Ja, altså vi startede sådan et kontaktpædagogprojekt for et års tid siden, hvor vi tænkte, at hele det her medbestemmelse har jo været en udvikling for beboerne også, så det har ligesom også handlet om, hvornår de har været klar til de forskellige ting. Og det vurderede vi, at det ville de være nu. Og det at være kontaktpædagog og kontaktbeboer, det er jo noget, der fylder rigtig meget for beboerne og også for personalet, fordi man er meget sammen, når man er det. Så er vi startede et projekt, hvor at jeg interviewede – sammen med en af de andre daglige ledere fra et af de andre huse, som ligesom skulle fungere som neutral og lægge mærke til de ting, som jeg ikke lagde mærke til – interviewede alle beboerne. Og vi gjorde det ud fra forskellige metoder, kan man sige. Vi havde tre-fire forskellige spørgemetoder, sådan at vi på forskellige måder kom så langt ind til kernen og så langt ind til deres ønsker som muligt. Så snakkede jeg med alle pædagogerne og også alt personalet og hørte om deres ønsker. Og i den kombination prøvede vi så at lave et puslespil, der skulle prøve at gå op. Det gjorde det også, og det som var interessant ved det var, at det blev tydeligt for beboerne... altså tydeligt for mig, at beboerne havde helt klart et ønske om at få flere kontaktpædagoger, end de havde på daværende tidspunkt. For dem var der en stor tryghed i, at de fik en ekstra person, så når der var ferie eller sygdom eller andet, så vidste de stadig, hvem de skulle gå til. Og det hørte og lyttede vi efter og fik sådan set også gjort det i praksis. Men så var det ligesom, at hverdagen overhalede os lidt. Så det der med altid at have mulighed for at vælge, det var ikke helt en mulighed i hverdagen. I hvert fald ikke 100%. Men det, der har været interessant i det, er, at vi kan tydeligt se, at det har sået frø hos beboerne. Vi har lige fået nye ansatte, og en af beboerne hev fat i mig her for nylig. Jeg skulle ind i lejligheden og snakke alvorligt og vise mig et billede af, at der var de to kontaktpædagoger, han havde nu, og så var der en tom plads. Og det han ville sige, det var, at den der tomme plads, den ville han gerne have fyldt ud. Så han ville gerne have en tredje kontaktpædagog, og jeg sagde, at det, syntes jeg da, lød som en rigtig god idé. Men vi skulle lige snakke om det i personalegruppen – om han havde et ønske til det, og det havde han helt klart. Han havde navn på, hvem han gerne ville have, og det kunne heldigvis rigtig fint lade sig gøre, så det fik han jo så opfyldt. Og jeg blev rigtig glad for,

at for det første han selv tog initiativ til det, men også den erfaring, de har haft fra tidligere om, at det her er altså også et område, hvor jeg kan få indflydelse. Det syntes jeg var rigtig fint.

Bettina: Og nu apropos projekter, så skal I jo snart i gang med et nyt projekt, hvor fokus jo er på beboernes drømme. Og har man en drøm, så ønsker man naturligvis også at have have medindflydelse på, hvordan den drøm kan blive blive til virkelighed. Så hvorfor er I gået med i det projekt?

Hannah: Drømme er jo noget, vi allesammen kan lide. Og det giver bare rigtig, rigtig god mening for vores beboere at udforske, at de får mulighed for at udforske, hvad er det, jeg rigtig gerne vil her i livet, og hvilke drømme har jeg for livet? Det kan jo også være mange ting. Det, som forhåbentlig bliver målet med projektet, er at få de store drømme ned til helt praktiske ting, der kan lade sig gøre i hverdagen. Så det glæder vi os rigtig, rigtig meget til.

Bettina: Og hvordan vil I introducere det til beboerne?

Hannah: Vi tager vores erfaringer fra affaldsprojektet eller affaldssorteringen, selvom det måske lyder fjollet. Men skabelonen fungerer i Hus 28, og det betyder, at vi her torsdag og fredag i denne her uge har en introduktion for medarbejderne, hvor vi sætter en masse teori på. Vi skal snakke om observationer, vi skal snakke om drømme. Vi skal snakke om, hvordan man som pædagog kan forholde sig neutral i sin observationer. Vi skal snakke om kommunikation og etik og sådan en masse teoretiske ting. Så kommer vi til at arbejde med det i en måned på aftenholdene, hvor hver aftenhold har deres, hvad kan man sige, deres drømmeværksted kalder vi dem så, hvor de har mulighed for at arbejde i dybden med det i med hele hele beboergruppen i Hus 28. Og efterfølgende udvælger vi, eller udvælger beboerne selv, hvem der har lyst til at være med i individuelle drømmeprojekter. Og til sidst slutter vi af med en messe, hvor vi fremlægger for hinanden. Så det bliver spændende. Det bliver et langt projekt, men også et superspændende projekt.

Bettina: Dejligt, at du vil kigge forbi, Hannah, og fortælle os om, hvordan I arbejder med medindflydelse i hus 28, som jo bare er et af vores mange forskellige botilbud. Hvad skal du afsted og lave nu?

Hannah: Jeg skal forberede torsdag og fredag og vores drømmeværksted.

Bettina: Rigtig god fornøjelse med det. Vi glæder os til at høre, hvordan det udvikler sig. Det var alt for denne episode af Et kvarter med CFD. Hvis du vil vide mere om Hus 28's erfaringer med medindflydelse og medbestemmelse, så kan du kontakte Hanna på mail hal@cfd.dk. Tak for nu. Vi håber, at du vil lytte med igen næste gang.